

ISSN:1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
2012, Volume: 7, Number: 2, Article Number:D0086

NWSA-FINE ARTS

Received: November 2011

Accepted: April 2012

Series : D

ISSN : 1308-7290

© 2010 www.newwsa.com

Emre Üstün¹

Aycan Özçimen²

Nevşehir University¹

Selcuk University²

emreustun1@hotmail.com

openmind_ican@hotmail.com

Nevsehir-Turkey

**TÜRKİYE'DE MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN ANABİLİM DALLARINDA VERİLEN FLÜT
EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN TEKNİK PROBLEMLERİN İNCELENMESİ**

ÖZET

Araştırmada, Türkiye'de müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda verilen bireysel çalgı flüt eğitiminde karşılaşılan teknik problemler incelenmiştir. Araştırmanın evrenini, Türkiye'deki üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlı güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik eğitimi ana bilim dalları oluşturmakla birlikte, örnekleme Selçuk, Gazi, Pamukkale, Gaziosmanpaşa, Balıkesir, Ondokuzmayıs, Karadeniz Teknik, Cumhuriyet ve Uludağ Üniversiteleri eğitim fakülteleri, güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi ana bilim dallarında bireysel çalgı flüt eğitimi alan 120 öğrenci oluşturmaktadır. Bu araştırma kapsamında, örnekleme oluşturan öğrencilerin flüt eğitiminde karşılaştıkları teknik problemler betimsel yöntem kullanılarak tespit edilmeye çalışılmış veriler frekans, yüzde, standart sapma, aritmetik ortalama ve anova kullanılarak tablolastırılmıştır. Araştırma sonucunda, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda verilen bireysel çalgı flüt dersinde sıkça karşılaşılan teknik problemler ve bu problemlere yönelik önerileri içeren veriler incelenmiş, flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları süreç belirlenen hedef ve davranışlara göre yorumlanarak karşılaştırma yapılmıştır. Elde edilen bulgular yorumlanarak flüt öğrencilerinin artikülasyon, parmak dil koordinasyonu, nüanslar ve nefes yerlerini kullanmalarında orta seviyede problem yaşadıkları saptanmıştır. Sonuçlara dayalı olarak öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Eğitim, Teknik, Çalgı Eğitimi,
Flüt Eğitimi

**THE RESEARCH OF THE TECHNICAL PROBLEMS ENCOUNTERED IN FLUTE EDUCATION AT THE
DEPARTMENTS OF MUSIC EDUCATION IN TURKEY**

ABSTRACT

In the research the technical problems encountered in the individual instrument (flute) training which is taught in the institutions that educates music teachers are analyzed. Faculties of Education, Departments of Education of Fine Arts, and Departments of Music Education in Turkey constitute the target population of the study. The sample of the study includes one hundred and twenty students who receive individual instrument (flute) training at the departments of music education of Departments of Education of Fine Arts of Faculties of Education of Selcuk, Gazi, Pamukkale, Gaziosmanpaşa, Balıkesir, Ondokuzmayıs, Karadeniz Technical, Cumhuriyet and Uludag Universities. The technical problems in flute training encountered by the students that form the sample are detected by the survey method and the data are tabulated using frequency, percentage, standard deviation, arithmetic mean and anova. In the conclusion of the research, the data including the technical problems often encountered in individual instrument (flute) classes at the institutions educating music teachers and the suggestions for these problems were analyzed, the process in which flute students study was interpreted in accordance with the target and behaviour, and a comparison was made. It was determined that flute students have mid-range problems in articulation, finger-tongue coordination, chords and and the use of breathing places. Suggestions were offered on the basis of results.

Keywords: Music, Education, Technique, Instrument Education,
Flute Education

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Eğitim; en genel anlamıyla insanları belli amaçlara göre yetiştirme, kişiliğini farklılaştırma, kazanılan bilgi, beceri, tutum ve davranışlarını bilinçli olarak değiştirme ve geliştirme sürecidir. Eğitimin temel amacı; toplumların ihtiyaç duyduğu özellikleri bünyesinde barındıran bireyler yetiştirmek ve bireyde gereken yapısal ve davranışsal değişimin gerçekleşmesini sağlamaktır.

"İnsan ile eğitim arasında çok sıkı bir ilişki vardır. İnsan eğitimin en temel ögesidir. İnsanı eğitimsiz, eğitimi insansız düşünmek olanaksızdır. Bireyleri ve toplumları biçimlendirmede, değiştirme ve geliştirmede en etkili süreçlerin başında kuşkusuz eğitim gelmektedir" (Cüceoğlu, 2002: 2).

Eğitimin farklı birçok alanları bulunmakta ve bu farklı alanlardan birini de müzik eğitimi oluşturmaktadır. Müzik eğitimi bireye belirli müziksel davranışlar kazandırmayı amaçlayan, bireyin müziksel davranışlarını geliştirmesini ve bilinçli olarak müziği üreten ve tüketen, müzik yoluyla iyi ilişkiler kurarak toplumsallaşmasını sağlayan bir süreçtir.

Müziğe karşı ilgi ve yeteneği olan bireyleri yetiştiren kurumlarda uygulanan eğitimin önemli bir dalı da çalgı eğitimidir. Müzik eğitiminde önemli bir yere sahip olan çalgı eğitiminde öğrenciye çalgısını etkili bir şekilde kullanabilmesi ve bu beceriyi geliştirebilmesi amaçlanır.

"Çalgı eğitimi müzik eğitiminin vazgeçilmez bir ögesidir. Çalgı eğitiminin bireyi çalgı aracıyla yetiştirme, geliştirme, müzik ve çalgı alanında belli bir amaca yönelik istendik davranışları kazandırabilme eğitimi olduğu denilebilir" (Evren, 2007: 7).

"Çalgı öğretimi, çalgı çalmayı çalgı öğrenmenin gerçekleşmesi ve çalgıyı seslendirmek için bireyin davranışlarında teknik ve estetik nitelikli yeni davranışlar geliştirmek amacıyla uygulanan süreçlerin tümüdür. Bu bir iletişim sürecidir. Çalgı öğretim sürecinde bilgi, beceri kazanılır ve davranışlar geliştirilir, estetik anlayış edinilir ve kişilik oluşumu sağlanır" (Akkuş, 1996: 164).

Çalgı eğitiminin önemli boyutlarından birini oluşturan flüt eğitiminin temelinde flüt çalmayı öğrenebilme, geliştirebilme ve etkin bir şekilde kullanabilme basamakları uygulanır. Flüt eğitimi ülkemizde, konservatuarlarda, eğitim fakültelerinin güzel sanatlar eğitimi bölümlerinde ve güzel sanatlar ve spor liselerinin müzik bölümlerinde verilmektedir. Bu eğitim süreci içerisinde flüt eğitimi alan bireyin becerisi, bilgisi ve tekniği istenilen düzeye getirilerek müziği dinleme, anlama yorumlama gibi müzikal davranışları ve müziğe karşı duyarlılığının gelişim göstermesi sağlanacaktır.

Bireysel çalgı eğitimi branşlarından birisi olan flüt eğitiminde bazı temel beceri ve tekniklerin bireye kazandırılması amaçlanmaktadır. Flütten doğru ve temiz ses çıkarabilme, çalgıya hâkim olma, doğru duruş ve tutuş, el, dudak, nefes ve vücut uyumu, el ve dil koordinasyonu, vibrato ve dil teknikleri, sol anahtarını okuma, deşifre yapabilme ve yorumlama gibi temel becerilerin flüt çalacak bireye mutlaka kazandırılması gerekmektedir.

Flüt çalgısı sol anahtarı kullanılarak çalınan bir çalgıdır. Bu durumda flüte yeni başlayan bireyin sol anahtarını okuma becerisini iyi bir düzeye getirerek notasyon şifrelerini çözümleyebilmesi gerekir. Böylelikle bireyin iki elini flüt tuşeleri üzerinde kullanımı rahatlıkla ortaya çıkar.

Flütte; temel dil vurma tekniği, bağlı çalma (legato),bağsız çalma (detache), kesik kesik çalma (staccato), vibrato, kesik ve vurgulu (aksanlı) çalma, çift dil ve üç dil tekniği gibi pek çok nefes, dil ve ifadelendirme (artikülasyon) teknikleri kullanılır. Flüt

çalmanın temelini dudak, duruş ve tutuş pozisyonları ile nefes ve dil tekniği oluşturur (Meb, 2006).

Teknik, flüt çalmanın içerdiği bütün kas hareketlerinin kontrol ve koordinasyonudur. Ton, iyi flüt çalmanın ön koşulu olsa da teknik de melodik hareket aracı olarak çok önemlidir (Toff, 1996). Flüt eğitiminin sağlam ve sağlıklı temeller üzerinde gerçekleştirilebilmesi için, bu eğitim sürecinde oluşan teknik problemler tespit edilip ortadan kaldırılması ya da en aza indirilmesi gerekmektedir (Gençel, 2005).

Flütte tekniğin temeli doğru vücut pozisyonu, ellerin flütü doğru kavraması ve flütün doğru bir şekilde dengelenmesiyle rahat bir tutuş pozisyonuna dayanır. Flütün ağırlığını bilekler ve ön kollar taşımalı, çene, sol el işaret parmağının boğumu, sağ el başparmağı ve sağ el serçe parmağıyla çalgının dengede durması sağlanmalıdır. Böylece parmaklar daha rahat hareket edebilecek duruma gelir. Parmaklar yuvarlak, perdelere yakın ve gevşek olmalıdır.

Tonun parlaklığı ve matlığıyla ilgili olarak üfleme pozisyonu ve hava basıncı arasında doğrudan bir ilişki bulunmaktadır. Doğru üfleme pozisyonuna sahip olmak için dudaklar esnek ve serbest olmalı, gergin tutulmamalı ve kasılmamalıdır. Üst dudak alt dudağa kıyasla önde durarak flüte aktarılacak hava akımı aşağıya doğru yönlendirilmelidir. Çenenin gevşek tutulmasıyla ağız boşluğunun genişletilmesi hava akımının doğru yönlendirilmesine yardımcı olacaktır. Boğazın açık tutulması sağlanmalıdır; böylelikle ciğerlerden gelen havanın nefes borusundan ağıza aktarılması kolaylaşacaktır. Bunun için boğazın esniyormuş ya da "Aa" diyormuş gibi açık tutulması sağlanmalıdır.

"Dudakları dişlere yapıştırmadan, havayı dudakların iç yüzeyine çarptırarak çalmak, seslerin kontrollü çıkmasını sağlayacaktır. Hava basıncı ve desteği, enstrümanın tüm oktavlara doğru titreşmesi için yeterlidir. Ancak havanın hızı karın kaslarının gücü ve esnekliğiyle kontrol edilebilir" (Ekebalkan, 2007; 3,32).

Oktav sesleri üzerindeki kontrol ve esnekliği korumak için çeneyi serbest tutup kasılmaların önüne geçilmeli, dudakların aşırı gerilme ve büzülmesine yönelik davranışlara izin verilmemelidir. Üfleme pozisyonu her zaman serbest olmalıdır. Oktavlar arası geçişleri diyafram desteğiyle hava basıncını kuvvetlendirerek uygulamak rahat bir ton üretiminin ortaya çıkmasına yardımcı olacaktır. Müziği daha heyecan verici ve ifadeli kılan, değişik dinamikler, değişik renkler ve vibrato arasındaki ilişkilerin çeşitliliğidir. Forte çalarken iyi odaklanmış, armonikleri açısından zengin doğal bir ton ile hızlı ve derin bir vibrato gereklidir. Piyano çalarken yavaş sakın bir vibrato gereklidir (Turgay 2002).

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Araştırmada, Türkiye'de müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda verilen bireysel çalgı flüt eğitiminde karşılaşılan teknik problemler incelenmiştir. Araştırmanın evrenini, Türkiye'deki üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlı güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik eğitimi ana bilim dalları oluşturmakla birlikte, örnekleme Selçuk, Gazi, Pamukkale, Gaziosmanpaşa, Balıkesir, Ondokuzmayıs, Karadeniz Teknik, Cumhuriyet ve Uludağ Üniversiteleri eğitim fakülteleri, güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi ana bilim dallarında bireysel çalgı flüt eğitimi alan 120 öğrenci oluşturmaktadır. Bu araştırma kapsamında, örnekleme oluşturan öğrencilerin flüt eğitiminde karşılaştıkları teknik problemler betimsel yöntem kullanılarak tespit edilmeye çalışılmış veriler frekans, yüzde, standart sapma, aritmetik ortalama ve anova kullanılarak tablolastırılmıştır. Araştırma sonucunda, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda verilen bireysel

çalğı flüt dersinde sıkça karşılaşılan teknik problemler ve bu problemlere yönelik önerileri içeren veriler incelenmiş, flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları süreç belirlenen hedef ve davranışlara göre yorumlanarak karşılaştırma yapılmıştır. Elde edilen bulgular yorumlanarak flüt öğrencilerinin artikülasyon, parmak dil koordinasyonu, nüanslar ve nefes yerlerini kullanmalarında orta seviyede problem yaşadıkları saptanmıştır. Sonuçlara dayalı olarak öneriler sunulmuştur.

3. PROBLEM (PROBLEM)

Bu araştırmada Türkiye'deki müzik eğitimi bölümlerinde verilen bireysel çalgı flüt eğitiminde karşılaşılan teknik problemler, öğrenci görüşlerine göre incelenerek flüt eğitiminde karşılaşılan teknik problemlerin belirlenen genel probleme bağlı olarak alt problemleri oluşturmuştur.

3.1. Problem Cümlesi (Problem Statement)

Eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik eğitimi anabilim dallarında uygulanmakta olan bireysel çalgı flüt dersinde öğrencilerin flüt eğitimi sürecinde karşılaştıkları teknik problemler nelerdir?

3.2. Alt Problemler (Sub Problems)

Problem cümlesi doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır:

- Eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik eğitimi anabilim dallarında öğrenim gören flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları süreç göz önünde tutularak derslerinde flüt çalma becerisini oluşturan temel tekniklere yönelik uyguladıkları çalışmalar nelerdir?
- Eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik eğitimi anabilim dallarında flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları süreç göz önünde tutularak karşılaştıkları teknik problemlerin nedenleri ve ortaya çıkmasına ilişkin görüşleri nelerdir?
- Eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik eğitimi anabilim dallarında flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları süreç göz önünde tutularak teknik problemlerin giderilmesinde etkili olacağına ilişkin görüşleri nelerdir?
- Eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik eğitimi anabilim dallarında flüt öğrencilerinin en fazla sorun yaşadıkları tekniklere ilişkin görüşleri nelerdir?

2.3. Amaç (Purpose)

Bu çalışma eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik eğitimi anabilim dallarında flüt eğitimi alan öğrencilerin flüt eğitimi sürecinde karşılaştıkları teknik problemleri saptamayı ve bu problemlerin çözümlenmesi konusunda öneriler geliştirmeyi amaçlamaktadır.

2.4. Önem (Significance)

Bu çalışma, ülkemizdeki eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik eğitimi anabilim dallarında öğrenim gören flüt öğrencilerinin flüt eğitiminde öngörülen hedef ve davranışlara ulaşma düzeylerinin daha sağlıklı yapılabilmesi ve karşılaştıkları teknik sorunları daha rahat aşabilmeleri bakımından, ayrıca flüt eğitimcilerinin mesleki müzik eğitimi sürecinde nitelikli öğrenciler yetiştirebilmeleri açısından önem taşımaktadır.

2.5. Sayıltılar (Restraint)

- Yazılı kaynaklardan elde edilen bilgiler, bu araştırma için uygun ve gerekli bilgiler olup gerçeği yansıtır nitelikte olduğu varsayılmaktadır.
- Örneklem olarak bilinen grubun evreni temsil edebilecek nitelikte olduğu varsayılmaktadır.
- Veri toplamak için kullanılan araç ve tekniklerin araştırma için gerekli bilgileri sağlayabilecek nitelikte olduğu varsayılmaktadır.
- Araştırmada, öğrencilerin hazırlanmış olan anket sorularına gerçek düşünce ve görüşlerini yansıtmış oldukları varsayılmaktadır.
- Verilerin çözümünde kullanılan istatistiksel analizlerin yeterli ve güvenilir olduğu varsayılmaktadır.

2.6. Sınırlılıklar (Restrains)

- Araştırma eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik eğitimi anabilim dallarında flüt öğrencilerinin flüt eğitimi sırasında karşılaştıkları teknik sorunların aşılmasına yönelik öneriler ile sınırlıdır.
- Selçuk Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Ondokuzmayıs Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakülteleri, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında eğitim gören birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf bireysel çalgı flüt öğrencileri bu araştırmanın kapsamındadır.

3. YÖNTEM (METHOD)

Araştırmanın bu bölümünde, araştırma modeli, araştırmanın evren ve örnekleme, verilerin toplanması, verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması konularına değinilmiştir.

3.1. Araştırma Modeli (Research Model)

Bu araştırma, izlenen yöntem ve toplanan verilerin niteliği açısından betimsel bir çalışmadır. Eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik eğitimi anabilim dallarında lisans 1, 2, 3 ve 4. sınıf öğrencilerinin flüt eğitiminde karşılaştıkları teknik problemlerin belirlenmesinde anket formu kullanılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem (Target Population and Sample)

Bu araştırmanın evrenini, Türkiye'deki üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlı güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik eğitimi anabilim dalları oluşturmakla birlikte; örnekleme Selçuk Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, Balıkesir Üniversitesi, Ondokuzmayıs Üniversitesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümleri'nin müzik eğitimi anabilim dalları oluşturmaktadır.

Tablo 1. Türkiye’de Eğitim Fakültelerinde flüt eğitimi alan lisans 1., 2., 3., 4. sınıf öğrencilerinin okullarına göre dağılımı
(Table 1. The dispersion of the first, second, third and fourth rates undergraduate students who receive flute education at Faculties of Education in Turkey in accordance with their university)

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALLARI	FLÜT ÖĞRENCİLERİ	
	f	%
Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi G.S.E.B. M.Ö. A.BD.	16	13,3333
Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi G.S.E.B. M.Ö. A.BD.	17	14,1666
Ondokuzmayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi G.S.E.B. M.Ö. A.BD.	16	13,3333
Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi G.S.E.B. M.Ö. A.BD.	23	19,1666
Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi G.S.E.B. M.Ö. A.BD.	20	16,6666
Balıkesir Üniversitesi Eğitim Fakültesi G.S.E.B. M.Ö. A.BD.	8	6,6666
Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi G.S.E.B. M.Ö. A.BD.	7	5,8333
Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi G.S.E.B. M.Ö. A.BD.	13	10,8333
TOPLAM	120	100

Tablo 1 de görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin %13.3333’ü Gazi Üniversitesi, %14.1666’sı Selçuk Üniversitesi, %13.3333’ü Ondokuzmayıs Üniversitesi, %19.1666’sı Karadeniz Teknik Üniversitesi, %16.6666’sı Uludağ Üniversitesi, %6.6666’sı Balıkesir Üniversitesi, %5.8333’ü Cumhuriyet Üniversitesi ve %10.8333’ü Pamukkale Üniversitesi eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik eğitimi anabilim dallarında flüt eğitimi aldıkları görülmektedir.

Tablo 2. Flüt öğrencilerinin toplam flüt eğitimi sürelerine ilişkin dağılımı

(Table 2. the dispersion of flute students in accordance with their total process of flute education)

DERECELER	f	%
1-3 yıl	37	30,83
4-6 yıl	48	40,0
6 yıldan fazla	35	29,16
Toplam	120	100

Tablo 2 incelendiğinde flüt öğrencilerinin %30,83 ü 1-3 yıl, %40,0 ı 4-6 yıl ve %29,16 sı 6 yıldan fazla flüt eğitimi almış oldukları görülmektedir.

3.3. Verilerin Toplanması (Collecting the Data)

Bu araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Flüt eğitiminde temel teknik ve müzikal davranışlar yerli ve yabancı kaynaklar taranmasıyla belirlenmiştir.

Flüt eğitimi alan öğrencilerin flüt eğitimi sürecinde karşılaştıkları teknik problemleri saptamaya yönelik olarak öğrencilerin görüşlerini almak için tekil tarama modeli ile anket uygulaması yapılmıştır. Anket formunun çözümlenmesinde nicel yöntem kullanılmıştır.

Anket formu sonucunda öğrencilerin flüt öğrenimleri sırasında yaşadıkları teknik problemler ile ilgili görüşlerini tespit etmek üzere öğrencilere 40 soru sorulmuş, elde edilen veriler değerlendirilmeye alınmıştır.

Araştırmada 120 öğrenci ile anket formu değerlendirmeye alınmıştır.

3.4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması (Analysis and Interpretation of the Data)

Araştırmada veri toplama araçlarıyla toplanan nicel veriler istatistiksel olarak çözümlenmiştir. Araştırmada elde edilen nicel bulgular tablolandırılmış ve ölçme aracından elde edilen veriler değerlendirme ölçeği kullanılarak sayısallaştırılmıştır. Anket formunda yer alan maddelerden elde edilen verilere ilişkin bulgular SPSS paket programı yardımıyla işlenmiş, elde edilen verilerin analizi "frekans" (f) , "yüzde" (%), aritmetik ortalama (x), standart sapma (ss) ve Anova kullanılarak çözümlenmiştir.

Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre hedeflere ulaşma düzeylerini belirlemek amacıyla kullanılan ölçek 5'li Likert Tipi bir ölçektir. Gözlenecek her bir hedef davranışın tamlik düzeyi 1.00 ile 5.00 arasında değişmektedir. Ölçeklerde yer alan aralıkların sınırı şu şekilde belirlenmiştir:

a= En yüksek puan-En düşük puan/Grup sayısı

Bu çalışma için aralık katsayısı a=0.80 olarak bulunmuştur.

<u>Seçenek</u>		<u>Sınırı</u>
Hiç (1)	1.00-1.80	
Çok az (2)		1.81-2.60
Kısmen (3)		2.61-3.40
Büyük ölçüde (4)		3.41-4.20
Tamamen (5)		4.21-5.00

4. BULGULAR VE YORUMLAR (FINDINGS AND INTERPRETATIONS)

Bu bölümde, araştırma için toplanmış verilerin yöntem bölümünde belirtilen tekniklerle çözümlenmesi sonucunda elde edilen bulgular, araştırmanın amacına ve alt problemlerine göre ele alınmış, tablolar halinde açıklanarak yorumlanmıştır.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar (Findings and Interpretations Concerning the First Sub Problem)

Araştırmanın birinci alt probleminde "Eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik eğitimi anabilim dallarında öğrenim gören flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları süreç göz önünde tutularak derslerinde flüt çalma becerisini oluşturan temel tekniklere yönelik uyguladıkları çalışmalar nelerdir?" sorusuna cevap aranmıştır.

Araştırmanın birinci alt problemine ilişkin verilerden elde edilen bulgular ve yorumlar aşağıdaki gibidir:

Tablo 3. Flüt Öğrencilerinin Flüt Eğitimi Sürecinde Teknik Egzersiz ve Çalışma Yapmaya Verdikleri Öneme İlişkin Dağılımı
(Table 3. The dispersion of flute students in accordance with the importance they give to the technical exercises and study in the process of flute education)

Çok az	1	0.8	4.65	,643
Kısmen	8	6.7		
Büyük ölçüde	23	19.2		
Tamamen	88	73.3		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	P
1-3 yıl	37	4,78	,583	,102
4-6 yıl	48	4,50	,743	
6 yıldan fazla	35	4,71	,518	
Toplam	120	4,65	,643	

Tablo 3 de görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 1 i %0.8 oranla çok az, 8 i %6.7 oranla kısmen, 23 ü %19.2 oranla büyük ölçüde ve 88 i %73.3 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 4.65 ile "tamamen" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 4.78, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 4.50 ve 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 4.71 oranla "tamamen" kategorisinde yer almaktadır. Bu durum flüt öğrencilerinin teknik egzersiz ve çalışma yapmanın önemine "tamamen" düzeyinde katıldıkları şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde belirlenen hedef ve davranışa aynı düzeyde katıldıkları söylenebilir.

Tablo 4. Flüt öğrencilerinin flüt eğitimi başlangıcında uygulanması gereken duruş ve tutuş çalışmalarını gerçekleştirmelerine ilişkin dağılımı

(Table 4. The dispersion of flute students in accordance with their realization of position and hold exercises that must be practiced at the beginning of flute education)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	-	-	4.09	,777
Çok az	2	1.7		
Kısmen	25	20.8		
Büyük ölçüde	53	44.2		
Tamamen	40	33.3		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	P
1-3 yıl	37	4,02	,763	,034
4-6 yıl	48	3,93	,835	
6 yıldan fazla	35	4,37	,645	
Toplam	120	4,09	,777	

P<0,05

Tablo 4 de görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 2 si %1.7 oranla çok az, 25 i %20.8 oranla kısmen, 53 ü %44.2 oranla büyük ölçüde ve 40 i %33.3 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 4.09 ile "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 4.02, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 3.93 oranla "büyük ölçüde", 6 yıldan

fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 4.37 oranla "tamamen" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin duruş-tutuş çalışmalarını "büyük ölçüde" düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde, düzeyler arası anlamlı derecede bir farkın olduğu ($p=,034$) ve ağırlıklı olarak 6 yılın üzerinde eğitim almış olan öğrencilerin belirlenen hedef ve davranışa diğer öğrencilere kıyasla daha iyi düzeyde sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 5. Flüt öğrencilerinin flüt eğitimi başlangıcında vücudun ağırlığını bacaklara eşit olarak dağıtabilmelerine ilişkin dağılımı (Table 5. The dispersion of flute students in accordance with their ability to distribute their body weight to both legs equally at the beginning of flute education)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	3	2.5	3.87	,875
Çok az	2	1.7		
Kısmen	30	25.0		
Büyük ölçüde	57	47.5		
Tamamen	28	23.3		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	P
1-3 yıl	37	4,02	,686	,010
4-6 yıl	48	3,58	1,007	
6 yıldan fazla	35	4,11	,758	
Toplam	120	3,87	,875	

$P<0,05$

Tablo 5 de görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 3 ü %2.5 oranla hiç, 2 si %1.7 oranla çok az, 30 u %25.0 oranla kısmen, 57 si %47.5 oranla büyük ölçüde ve 28 i %23.3 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 3.87 ile "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 4.02, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 3.58 ve 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 4.11 oranla "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin vücudun ağırlığını bacaklara eşit olarak dağıtmalarını "büyük ölçüde" düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde, düzeyler arası anlamlı derecede bir farkın olduğu ($p=,010$) ve ağırlıklı olarak 1-3 yıl arası eğitim almış öğrencilerin ve 6 yılın üzerinde eğitim almış olan öğrencilerin belirlenen hedef ve davranışa diğer öğrencilere kıyasla daha iyi düzeyde sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 6. Flüt öğrencilerinin flüt eğitimi başlangıcında bacak ve kol pozisyonunu dengelemelerine ilişkin dağılımı
(Table 6. The dispersion of flute students in accordance with their equalization the leg and arm positions at the beginning of flute education)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	1	0.8	3.82	,763
Çok az	3	2.5		
Kısmen	32	26.7		
Büyük ölçüde	64	53.3		
Tamamen	20	16.7		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	P
1-3 yıl	37	3,86	,713	,135
4-6 yıl	48	3,66	,833	
6 yıldan fazla	35	4,00	,685	
Toplam	120	3,82	,763	

Tablo 6 da görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 1 i %0.8 oranla hiç, 3 ü %2.5 oranla çok az, 32 si %26.7 oranla kısmen, 64 ü %53.3 oranla büyük ölçüde ve 20 si %16.7 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 3.82 ile "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 3.86, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 3.66 ve 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 4.00 oranla "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin bacak ve kol pozisyonunu dengelemelerini "büyük ölçüde" düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde belirlenen hedef ve davranışa aynı düzeyde sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 7. Flüt öğrencilerinin flüt eğitimi başlangıcında flütü tutuş pozisyonunda sağ el ve sol el duruşunu, kol, bilek ve parmak tutuşlarını uygulamalarına ilişkin dağılımı
(Table 7. The dispersion of flute students in accordance with their realization of the poise of right and left hands; arm, wrist and finger holds in flute holding position at the beginning of flute education)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	1	0.8	4.00	,788
Çok az	2	1.7		
Kısmen	25	20.8		
Büyük ölçüde	60	50.0		
Tamamen	32	26.7		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	P
1-3 yıl	37	4,00	,745	,962
4-6 yıl	48	3,97	,837	
6 yıldan fazla	35	4,02	,785	
Toplam	120	4,00	,788	

Tablo 7 de görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 1 i %0.8 oranla hiç, 2 si %1.7 oranla çok az, 25 i %20.8 oranla kısmen, 60 ı %50.0 oranla büyük ölçüde ve 32 si %26.7 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 4.00 ile

"büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 4.00, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 3.97 ve 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 4.02 oranla "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin flütü tutuş pozisyonunda sağ ve sol el duruşunu, kol bilek ve parmak tutuşlarını uygulamalarını "büyük ölçüde" düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde belirlenen hedef ve davranışa aynı düzeyde sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 8. Flüt öğrencilerinin flüt eğitimi başlangıcında flütün ağızlığı üzerinde dudağı istenilen doğrulukta yerleştirerek kullanmalarına ilişkin dağılımı

(Table 8. the dispersion of flute students in accordance with their using their tongue by placing it correctly on the holder of flute at the beginning of flute education)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	-	-	4.20	,672
Çok az	-	-		
Kısmen	17	14.2		
Büyük ölçüde	61	50.8		
Tamamen	42	35.0		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	P
1-3 yıl	37	4,08	,682	,258
4-6 yıl	48	4,20	,617	
6 yıldan fazla	35	4,34	,725	
Toplam	120	4,20	,672	

Tablo 8 de görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 17 si %14.2 oranla kısmen, 61 i %50.8 oranla büyük ölçüde ve 42 si %35.0 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 4.20 ile "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 4.08, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 4.20 oranla "büyük ölçüde", 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 4.34 oranla "tamamen" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin flütün ağızlığı üzerinde dudağı ne derece istenilen doğrulukta yerleştirerek kullanmalarını "büyük ölçüde" düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde 6 yılın üzerinde eğitim almış olan öğrencilerin belirlenen hedef ve davranışa diğer öğrencilere kıyasla daha iyi düzeyde sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 9. Flüt öğrencilerinin diyafram nefesini doğru kullanabilmek için istenilen vücut şeklini almalarına ve uygulanması gereken egzersizlere verdikleri öneme ilişkin dağılımı

(Table 9. The dispersion of flute students in accordance with the importance they give to the position of their bodies and to the exercises that should be practiced for using diaphragm breath)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	-	-	4.05	,696
Çok az	1	0.8		
Kısmen	23	19.2		
Büyük ölçüde	65	54.2		
Tamamen	31	25.8		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	P
1-3 yıl	37	3,94	,704	,543
4-6 yıl	48	4,08	,646	
6 yıldan fazla	35	4,11	,758	
Toplam	120	4,05	,696	

Tablo 9 da görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 1 i %0.8 oranla çok az, 23 ü %19.2 oranla kısmen, 65 i %54.2 oranla büyük ölçüde ve 31 i %25.8 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 4.05 ile "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 3.94, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 4.08 ve 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 4.11 oranla "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin diyafram nefesini doğru kullanabilmek için istenilen vücut şeklini ne derece aldıklarını ve uygulanması gereken egzersizlere önem vermelerini "büyük ölçüde" düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde belirlenen hedef ve davranışa aynı düzeyde sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 10. Flüt öğrencilerinin flüt eğitimi başlangıcında uzun ses üfleme, dil-dudak, diyafram ve nefes egzersizleri çalışmalarını uygulamalarına ilişkin dağılımı

(Table 10. The dispersion of flute students in accordance with their practicing blowing long voice, lip-tongue, breath and diaphragm exercises)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	-	-	3.93	,764
Çok az	4	3.3		
Kısmen	27	22.5		
Büyük ölçüde	62	51.7		
Tamamen	27	22.5		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	P
1-3 yıl	37	3,94	,704	,981
4-6 yıl	48	3,91	,709	
6 yıldan fazla	35	3,94	,905	
Toplam	120	3,93	,764	

Tablo 10 da görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 4 ü %3.3 oranla çok az, 27 si %22.5 oranla kısmen, 62 si %51.7 oranla büyük ölçüde ve 27 si %22.5 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 3.93 ile "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 3.94, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 3.91 ve 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 3.94 oranla "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin uzun ses üfleme, dil-dudak nefes ve diyafram egzersizi çalışmalarını uygulamalarını "büyük ölçüde" düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde belirlenen hedef ve davranışa aynı düzeyde sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 11. Flüt öğrencilerinin diyafram nefesi alış-veriş konusunda nefesi verimli kullanmayı doğru uygulamalarına ilişkin dağılımı
(Table 11. The dispersion of flute students in accordance with their realizing the usage of breath efficiently in inhaling and exhaling correctly)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	-	-	3.81	,859
Çok az	6	5.0		
Kısmen	39	32.5		
Büyük ölçüde	46	38.3		
Tamamen	29	24.2		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	P
1-3 yıl	37	3,67	,851	,490
4-6 yıl	48	3,87	,788	
6 yıldan fazla	35	3,88	,963	
Toplam	120	3,81	,859	

Tablo 11 de görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 6 sı %5.0 oranla çok az, 39 u %32.5 oranla kısmen, 46 sı %38.3 oranla büyük ölçüde ve 29 u %24.2 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 3.81 ile "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 3.67, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 3.87 ve 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 3.88 oranla "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin diyafram nefesi alış-veriş konusunda nefesi verimli kullanmayı doğru uygulamalarını "büyük ölçüde" düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde belirlenen hedef ve davranışa aynı düzeyde sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 12. Flüt öğrencilerinin vibrato kullanımını önemsemeleri ve uygulamalarına ilişkin dağılımı
(Table 12. The dispersion of flute students in accordance with their giving importance to and performing vibrato)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	2	1.7	3.86	,906
Çok az	5	4.2		
Kısmen	31	25.8		
Büyük ölçüde	51	42.5		
Tamamen	31	25.8		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	P
1-3 yıl	37	3,67	1,106	,283
4-6 yıl	48	3,91	,738	
6 yıldan fazla	35	4,00	,874	
Toplam	120	3,86	,906	

Tablo 12 de görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 2 si %1.7 oranla hiç, 5 i %4.2 oranla çok az, 31 i %25.8 oranla kısmen, 51 i %42.5 oranla büyük ölçüde ve 31 i %25.8 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 3.86 ile "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 3.67, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 3.91 ve 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 4.00 oranla "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin düzeye uygun olan etüt ve eserlerde vibrato kullanımını önemsemeleri ve uygulamalarını "büyük ölçüde" düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde belirlenen hedef ve davranışa aynı düzeyde sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 13. Flüt öğrencilerinin Legato Tekniğini uygulamalarına ilişkin dağılımı

(Table 13. The dispersion of flute students in accordance with their performing Legato method)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	-	-	4.22	,793
Çok az	2	1.7		
Kısmen	21	17.5		
Büyük ölçüde	45	37.5		
Tamamen	52	43.3		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	P
1-3 yıl	37	4,29	,776	,397
4-6 yıl	48	4,10	,750	
6 yıldan fazla	35	4,31	,866	
Toplam	120	4,22	,793	

Tablo 13 de görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 2 si %1.7 oranla çok az, 21 i %17.5 oranla kısmen, 45 i %37.5 oranla büyük ölçüde ve 52 si %43.3 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 4.22 ile "tamamen" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 4.29, 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 4.31 oranla "tamamen" 4-6 yıl arası flüt eğitimi

alanların ortalaması 4.10 oranla "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin düzeye uygun olan etüt ve eserlerde legato tekniğini uygulamalarını "tamamen" düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde 1-3 yıl arası ve 6 yılın üzerinde eğitim almış olan öğrencilerin belirlenen hedef ve davranışa diğer öğrencilere kıyasla daha iyi düzeyde sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 14. Flüt öğrencilerinin Staccato Tekniğini uygulamalarına ilişkin dağılımı

(Table 14. The dispersion of flute students in accordance with their performing Staccato method)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	-	-	4.37	,686
Çok az	1	0.8		
Kısmen	11	9.2		
Büyük ölçüde	50	41.7		
Tamamen	58	48.3		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	P
1-3 yıl	37	4,35	,753	,862
4-6 yıl	48	4,35	,601	
6 yıldan fazla	35	4,42	,739	
Toplam	120	4,37	,686	

Tablo 14 de görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 1 i %0.8 oranla çok az, 11 i %9.2 oranla kısmen, 50 si %41.7 oranla büyük ölçüde ve 58 i %48.3 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 4.37 ile "tamamen" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 4.35, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 4.35 ve 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 4.42 oranla "tamamen" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin düzeye uygun olan etüt ve eserlerde staccato tekniğini uygulamalarını "tamamen" düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde belirlenen hedef ve davranışa aynı düzeyde sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 15. Flüt öğrencilerinin Bağlı-Kesik Çalma Tekniğini uygulamalarına ilişkin dağılımı
(Table 15. The dispersion of flute students in accordance with their performing connected-disconnected playing method)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	-	-	4.31	,721
Çok az	1	0.8		
Kısmen	15	12.5		
Büyük ölçüde	49	40.8		
Tamamen	55	45.8		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	P
1-3 yıl	37	4,32	,783	,948
4-6 yıl	48	4,29	,617	
6 yıldan fazla	35	4,34	,802	
Toplam	120	4,31	,721	

Tablo 15 de görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 1 i %0.8 oranla çok az, 15 i %12.5 oranla kısmen, 49 u %40.8 oranla büyük ölçüde ve 55 i %45.8 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 4.31 ile "tamamen" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 4.32, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 4.29 ve 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 4.34 oranla "tamamen" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin düzeye uygun olan etüt ve eserlerde bağlı-kesik çalma tekniğini uygulamalarını "tamamen" düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde belirlenen hedef ve davranışa aynı düzeyde sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 16. Flüt öğrencilerinin Süslemeli Çalma biçimlerinde Trill Çalma uygulamalarına ilişkin dağılımı

(Table 16. the dispersion of flute students in accordance with the practice of trill playing in ornamental playing)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	2	1.7	3.98	1.045
Çok az	9	7.5		
Kısmen	27	22.5		
Büyük ölçüde	33	27.5		
Tamamen	49	40.8		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	P
1-3 yıl	37	3,83	1,213	,468
4-6 yıl	48	3,97	,956	
6 yıldan fazla	35	4,14	,974	
Toplam	120	3,98	1,045	

Tablo 16 da görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 2 si %1.7 oranla hiç, 9 u %7.5 oranla çok az, 27 si %22.5 oranla kısmen, 33 ü %27.5 oranla büyük ölçüde ve 49 u %40.8 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 3.98 ile "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 3.83, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 3.97 ve 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 4.14 oranla "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin düzeye uygun olan etüt ve eserlerde trill çalma uygulamalarını "büyük ölçüde" düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde belirlenen hedef ve davranışa aynı düzeyde sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 17. Flüt öğrencilerinin tek dil, çift dil ve üç dil tekniklerini doğru uygulamada yaşadıkları zorluklara ilişkin dağılımı

(Table 17. the dispersion of flute students in accordance with the difficulties they have in practising single tongue, double tongue and triple tongue correctly)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	19	15.8	2.90	1.162
Çok az	18	15.0		
Kısmen	51	42.5		
Büyük ölçüde	20	16.7		
Tamamen	12	10.0		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	P
1-3 yıl	37	2,72	1,096	,241
4-6 yıl	48	2,83	1,154	
6 yıldan fazla	35	3,17	1,224	
Toplam	120	2,90	1,162	

Tablo 17 de görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 19 u %15.8 oranla hiç, 18 i %15.0 oranla çok az, 51 i %42.5 oranla kısmen, 20 si %16.7 oranla büyük ölçüde ve 12 si %10.0 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 2.90 ile "kısmen" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 2.72, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 2.83 ve 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 3.17 oranla "kısmen" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin tek dil, çift dil ve üç dil tekniklerini doğru uygulamada yaşadıkları zorlukları "kısmen" düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde belirlenen hedef ve davranışa aynı düzeyde sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 18. Flüt öğrencilerinin tek dil, çift dil ve üç dil tekniği çalışmalarını yaparken parmak ve dil koordinasyonunu uygulamalarına ilişkin dağılımı

(Table 18. The dispersion of flute students in accordance with their performing finger and tongue coordination while they are practicing single tongue, double tongue and triple tongue exercises)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	10	8.3	3.42	1.089
Çok az	7	5.8		
Kısmen	44	36.7		
Büyük ölçüde	40	33.3		
Tamamen	19	15.8		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	P
1-3 yıl	37	3,35	,977	,739
4-6 yıl	48	3,39	1,086	
6 yıldan fazla	35	3,54	1,220	
Toplam	120	3,42	1,089	

Tablo 18 de görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 10 u %8.3 oranla hiç, 7 si %5.8 oranla çok az, 44 ü %36.7 oranla kısmen, 40 ı %33.3 oranla büyük ölçüde ve 19 u %15.8 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 3.42 ile "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 3.35, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 3.39 oranla "kısmen", 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 3.54 oranla "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin düzeye uygun olan etüt ve eserlerde tek dil, çift dil ve üç dil tekniği çalışmalarını yaparken parmak ve dil koordinasyonunu uygulamalarını "kısmen" sınırında ve "büyük ölçüde" düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde 6 yılın üzerinde eğitim almış olan öğrencilerin belirlenen hedef ve davranışa diğer öğrencilere kıyasla daha iyi düzeyde sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 19. Flüt öğrencilerinin çalgılarını tonun parlaklığı-matlığı, sesin hacmi ve yumuşaklığı açısından uygun çalabilme becerilerine ilişkin dağılımı

(Table 19. the dispersion of flute students in accordance with their ability to play correctly in terms of the brightness-opacity of tone, the volume and the softness of tone)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	1	0.8	3.81	,859
Çok az	5	4.2		
Kısmen	36	30.0		
Büyük ölçüde	51	42.5		
Tamamen	27	22.5		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	P
1-3 yıl	37	3,70	,811	,027
4-6 yıl	48	3,66	,907	
6 yıldan fazla	35	4,14	,772	
Toplam	120	3,81	,859	

P<0,05

Tablo 19 da görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 1 i %0.8 oranla hiç, 5 i %4.2 oranla çok az, 36 sı %30.0 oranla kısmen, 51 i %42.5 oranla büyük ölçüde ve 27 si %22.5 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 3.81 ile "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 3.70, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 3.66 ve 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 4.14 oranla "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin düzeye uygun olan etüt ve eserleri tonun parlaklığı- matlığı, sesin hacmi ve yumuşaklığı açısından uygun çalmalarını "büyük ölçüde" düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde, düzeyler arası anlamlı derecede bir farkın oluştuğu ($p= ,027$) ve ağırlıklı olarak 6 yılın üzerinde eğitim almış olan öğrencilerin belirlenen hedef ve davranışa diğer öğrencilere kıyasla daha iyi düzeyde sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 20. Flüt öğrencilerinin nüanslar ve nefes yerleri kullanmada güçlük ve problem yaşamalarına ilişkin dağılımı
(Table 20. The dispersion of flute students in accordance with having problems and difficulties in practicing nuances and breath places)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	11	9.2	2.95	1.121
Çok az	34	28.3		
Kısmen	36	30.0		
Büyük ölçüde	28	23.3		
Tamamen	11	9.2		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	P
1-3 yıl	37	2,91	1,064	,153
4-6 yıl	48	3,16	1,038	
6 yıldan fazla	35	2,68	1,254	
Toplam	120	2,95	1,121	

Tablo 20 de görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 11 i %9.2 oranla hiç, 34 ü %28.3 oranla çok az, 36 sı %30.0 oranla kısmen, 28 i %23.3 oranla büyük ölçüde ve 11 i %9.2 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 2.95 ile "kısmen" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 2.91, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 3.16 ve 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 2.68 oranla "kısmen" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin çalıştıkları eserlerde nüanslar ve nefes yerlerini kullanmalarında güçlük ve problem yaşamalarını "kısmen" düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde belirlenen hedef ve davranışa aynı düzeyde sahip oldukları söylenebilir.

Tablo 21. Flüt öğrencilerinin dizi, arpej, kromatik ses çalışmaları, trill, çarpma, mordan gibi süslemeli çalma biçimlerini uygularken sol el ve sağ el parmaklarını rahat kullanabilmelerine ilişkin dağılımı (Table 21. the dispersion of flute students in accordance with their ability to use the fingers of right and left hands easily while practising ornamental playing styles such as scale, arpeggio, chromatic voice exercises, trill, stroke, mordent)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	1	0.8	3.87	,825
Çok az	2	1.7		
Kısmen	37	30.8		
Büyük ölçüde	51	42.5		
Tamamen	29	24.2		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	P
1-3 yıl	37	3,59	,831	,011
4-6 yıl	48	3,87	,761	
6 yıldan fazla	35	4,17	,821	
Toplam	120	3,87	,825	

P<0,05

Tablo 21 de görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 1 i %0.8 oranla hiç, 2 si %1.7 oranla çok az, 37 si %30.8 oranla kısmen, 51 i %42.5 oranla büyük ölçüde ve 29 u %24.2 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 3.87 ile "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 3.59, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 3.87 oranla "büyük ölçüde", 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 4.17 oranla "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin dizi, arpej, kromatik ses çalışmaları, trill, çarpma, mordan gibi süslemeli çalma biçimlerini uygularken sol el ve sağ el parmaklarını rahat kullanabilmelerini "büyük ölçüde" düzeyinde gerçekleştirdikleri şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde, düzeyler arası anlamlı derecede bir farkın oluştuğu (p= ,027) ve ağırlıklı olarak 6 yılın üzerinde eğitim almış olan öğrencilerin belirlenen hedef ve davranışa diğer öğrencilere kıyasla daha iyi düzeyde sahip oldukları söylenebilir.

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar (Findings and Interpretations Concerning The Second Sub Problem)

Araştırmanın ikinci alt probleminde "Eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik eğitimi anabilim dallarında flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları süreç göz önünde tutularak karşılaştıkları teknik problemlerin nedenleri ve ortaya çıkmasına ilişkin görüşleri nelerdir?" sorusuna cevap aranmıştır.

Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin verilerden elde edilen bulgular ve yorumlar aşağıdaki gibidir:

Tablo 22. Flüt öğrencilerinin teknik egzersizlere yeterince önem verilmeden eser çalmaya başlanmasının teknik problemler oluşturduğu görüşüne ilişkin dağılımı

(Table 22. The dispersion of flute students in accordance with the thought about the fact that starting performing pieces by not giving sufficient importance to the technical exercises creates technical problems)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	-	-	4.53	,685
Çok az	1	0.8		
Kısmen	10	8.3		
Büyük ölçüde	33	27.5		
Tamamen	76	63.3		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	P
1-3 yıl	37	4,51	,768	,931
4-6 yıl	48	4,56	,615	
6 yıldan fazla	35	4,51	,701	
Toplam	120	4,53	,685	

Tablo 22 de görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 1 i %0.8 oranla çok az, 10 u %8.3 oranla kısmen, 33 ü %27.5 oranla büyük ölçüde ve 48 i %40.0 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 4.53 ile "tamamen" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 4.51, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 4.56 ve 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 4.51 oranla "tamamen" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin bölümlerinde teknik egzersizlere yeterince önem verilmeden eser çalmaya başlanması teknik problemlerin oluşumuna neden olacaktır görüşüne "tamamen" düzeyinde katıldıkları şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde belirlenen hedef ve davranışa aynı düzeyde katıldıkları söylenebilir.

Tablo 23. Flüt öğrencilerinin birden fazla öğretmenle çalışmalarının teknik açıdan problemlere yol açtığı görüşüne ilişkin dağılımı

(Table 23. The dispersion of flute students in accordance with their opinion about the fact that studying with more than one instructor causes in terms of techniques)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	-	-	4.12	,921
Çok az	8	6.7		
Kısmen	20	16.7		
Büyük ölçüde	41	34.2		
Tamamen	51	42.5		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	P
1-3 yıl	37	4,16	,866	,766
4-6 yıl	48	4,16	,974	
6 yıldan fazla	35	4,02	,923	
Toplam	120	4,12	,921	

Tablo 23 de görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 8 i %6.7 oranla çok az, 20 si %16.7 oranla kısmen, 41 i %34.2 oranla büyük ölçüde ve 51 i %42.5 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 4.12 ile "büyük ölçüde" kategorisinde yer

almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 4.16, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 4.16 ve 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 4.02 oranla "büyük ölçüde" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin birden fazla öğretmenle çalışmalarını teknik bakımdan problemlere yol açmaktadır görüşüne "büyük ölçüde" düzeyinde katıldıkları şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde belirlenen hedef ve davranışa aynı düzeyde katıldıkları söylenebilir.

Tablo 24. Flüt öğrencilerine göre flüt eğitimi sürecinde ortaya çıkan teknik problemlerin sebeplerinin önem sırasına ilişkin dağılımı
(Table 24. The dispersion of the reasons of the technical problems that emerge in the process of flute education in order of importance according to flute students)

	Teknik egzersizleri çalışmaları bilincinin yeterli olmaması	Flüt eğitimine yeni başlayan bir öğrencinin duruş ve tutuş pozisyonlarına, nefes, diyafram egzersizleri ve parmak pozisyonu çalışmalarına yeterince önem vermemesi	Eğitim veren öğretmenlerin yeterince duyarlı olmaması	Sık öğretmen değişikliği	Görüşler	
					1	2
17		31	12	40	f	
14,1666		25,8333	10,0	33,3333	%	
25		31	23	13	f	
20,8333		25,8333	19,1666	10,8333	%	
26		23	19	13	f	
21,6666		19,1666	15,8333	10,8333	%	
24		16	20	18	f	
20,0		13,3333	16,6666	15,0	%	
20		16	26	13	f	
16,6666		13,3333	21,6666	10,8333	%	
8		3	20	23	f	
6,6666		2,5	16,6666	19,1666	%	
120		120	120	120	f	
100		100	100	100	%	

Teknik problemlerin başlangıç aşamasında öğrencinin bu problemin önüne geçmek için bilinçli çalışmaması	Düzeğe uygun olmayan etüt ya da eserlerin çalışılması
18	4
15,0	3,3333
22	7
18,3333	5,8333
22	18
18,3333	15,0
13	26
10,8333	21,6666
11	34
9,1666	28,3333
34	31
28,3333	25,8333
120	120
100	100

Tablo 24 önem sırasına göre incelendiğinde %33.3333 (40 kişi) ile sık öğretmen değişikliği yapılması ortaya çıkan teknik problemlerin en önemli sebebini oluşturmaktadır. Bu durumu sırasıyla %25.8333 (31 kişi) ile duruş-tutuş, nefes-diyafram egzersizleri ve parmak çalışmalarına öğrencinin yeterince önem vermemesi, %15.0 (18 kişi) ile öğrencinin teknik problemin başlangıç aşamasında bilinçli çalışmaması, %14.1666 (17 kişi) ile teknik egzersizleri çalışma bilincinin yeterli olmaması, %10.0 (12 kişi) ile öğretim elemanlarının yeterince duyarlı olmaması ve %3.3333 (4 kişi) ile düzeğe uygun olmayan etüt ya da eserlerin çalışılması takip etmektedir.

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar (Findings and Interpretations Concerning the Third Sub Problem)

Araştırmanın üçüncü alt probleminde "Eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik eğitimi anabilim dallarında flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları süreç göz önünde tutularak teknik problemlerin giderilmesinde etkili olacağına ilişkin görüşleri nelerdir?" sorusuna cevap aranmıştır.

Araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin verilerden elde edilen bulgular ve yorumlar aşağıdaki gibidir:

Tablo 25. Flüt öğrencilerinin etüt ya da eser çalmaya geçmeden önce yapılan uzun ses, diyafram, parmak ısıtma ve dil çalışmalarının teknik problemlerin önlenmesinde etkili olacağı görüşüne ilişkin dağılımı
(Table 25. The dispersion of flute students in accordance with the thought that the practices of long voice, diaphragm, fingers and tongue before performing etudes or pieces affect preventing technical problems)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	-	-	4.56	,590
Çok az	-	-		
Kısmen	6	5.0		
Büyük ölçüde	40	33.3		
Tamamen	74	61.7		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	p
1-3 yıl	37	4,62	,594	,796
4-6 yıl	48	4,54	,581	
6 yıldan fazla	35	4,54	,610	
Toplam	120	4,56	,590	

Tablo 25 de görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 6 sı %5.0 oranla kısmen, 40 ı %33.3 oranla büyük ölçüde ve 74 ü %61.7 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 4.56 ile "tamamen" kategorisinde yer almaktadır.

Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 4.62, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 4.54 ve 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 4.54 oranla "tamamen" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin etüt ya da eser çalmaya geçmeden önce yapılan ses, diyafram, parmak ısıtma ve dil çalışmaları teknik problemlerin önlenmesinde etkili olacaktır görüşüne "tamamen" düzeyinde katıldıkları şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde belirlenen hedef ve davranışa aynı düzeyde katıldıkları söylenebilir.

Tablo 26. Flüt öğrencilerinin, arpej, gam, kromatik dizi gibi çalışmalara önem vermelerinin teknik problemlerin önlenmesinde etkili olacağı görüşüne ilişkin dağılımı

(Table 26. The dispersion of flute students in accordance with the thought that giving importance to the practices such as arpeggio, gamut, and chromatic sequence practices affects preventing technical problems)

Dereceler	f	%	x	ss
Hiç	-	-	4.52	,660
Çok az	1	0.8		
Kısmen	8	6.7		
Büyük ölçüde	38	31.7		
Tamamen	73	60.8		
Toplam	120	100		
Flüt eğitim süreci	n	x	ss	p
1-3 yıl	37	4,59	,724	,680
4-6 yıl	48	4,52	,545	
6 yıldan fazla	35	4,45	,741	
Toplam	120	4,52	,660	

Tablo 26 da görüldüğü gibi flüt öğrencilerinin 1 i %0.8 oranla çok az, 8 i %6.7 oranla kısmen, 38 i %31.7 oranla büyük ölçüde ve 73 ü %60.8 oranla tamamen olmak üzere görüşlerini belirtmişlerdir. Hedef davranışın ortalaması 4.52 ile "tamamen" kategorisinde yer almaktadır. Öğrencilerin flüt eğitimi sürecine bakıldığında 1-3 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 4.59, 4-6 yıl arası flüt eğitimi alanların ortalaması 4.52 ve 6 yıldan fazla flüt eğitimi alanların ortalaması 4.45 oranla "tamamen" kategorisinde yer almaktadır.

Bu durum flüt öğrencilerinin arpej, gam, kromatik dizi gibi çalışmalara önem verilmesi teknik bakımdan problemlerin önlenmesinde etkili olacaktır görüşüne "tamamen" düzeyinde katıldıkları şeklinde yorumlanabilir. Tablo flüt öğrencilerinin eğitim aldıkları sürece göre incelendiğinde belirlenen hedef ve davranışa aynı düzeyde katıldıkları söylenebilir.

4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar (Findings and Interpretations Concerning the Fourth Sub Problem)

Araştırmamızın dördüncü alt probleminde "Eğitim fakülteleri güzel sanatlar eğitimi bölümleri müzik eğitimi anabilim dallarında flüt öğrencilerinin en fazla sorun yaşadıkları tekniklere ilişkin görüşleri nelerdir?" sorusuna cevap aranmıştır.

Araştırmanın dördüncü alt problemine ilişkin verilerden elde edilen bulgular ve yorumlar aşağıdaki gibidir:

Tablo 27. Flüt öğrencilerinin en sık karşılaştıkları teknik problemlerin önem sırasına ilişkin dağılımı
(Table 27. The dispersion of the most encountered technical problems by flute students in order of importance)

Vibrato	Entonasyon (Temiz ses üretme)	Nefes ve diyafram kullanımı	Boğaz-dil- dudak kullanımı	Kol-bilek-el ve parmak kullanımı	Duruş tutuş ve denge pozisyonunu	Görüşler	
						1	2
9	27	32	5	11	19	f	%
7,5	22,5	26,6666	4,1666	9,1666	15,8333	f	%
7	10	17	24	22	18	f	%
5,8333	8,3333	14,1666	20,0	18,3333	15,0	f	%
10	21	16	30	24	11	f	%
8,3333	17,5	13,3333	25,0	20,0	9,1666	f	%
16	9	19	24	16	21	f	%
13,3333	7,5	15,8333	20,0	13,3333	17,5	f	%
9	15	26	19	22	13	f	%
7,5	12,5	21,6666	15,8333	18,3333	10,8333	f	%
17	22	10	12	20	20	f	%
14,1666	18,3333	8,3333	10,0	16,6666	16,6666	f	%
52	16	-	6	5	18	f	%
43,3333	13,3333	-	5,0	4,1666	15,0	f	%
120	120	120	120	120	120	f	%
100	100	100	100	100	100	f	%

Dil teknikleri (staccato, legato, tek dil, çift dil, üç dil)	17	14,1666	23	19,1666	9	7,5	14	11,6666	15	12,5	19	15,8333	23	19,1666	120	100
---	----	---------	----	---------	---	-----	----	---------	----	------	----	---------	----	---------	-----	-----

Tablo 27 önem sırasına göre incelendiğinde %26.6666 (32 kişi) ile nefes ve diyafram kullanımında en sık karşılaşılan teknik problemlerin ortaya çıktığı görülmektedir. Bu durumu sırasıyla %22.5 (27 kişi) ile entonasyon, %15.8333 (19 kişi) ile duruş ve tutuş ve denge pozisyonu, %14.1666 (17 kişi) ile dil teknikleri, %9.1666 (11kişi) ile kol-bilek-el ve parmak kullanımı, %7.5 (9 kişi) ile vibrato ve %4.1666 (5 kişi) ile boğaz-dil-dudak kullanımı takip etmektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER (RESULTS AND SUGGESTIONS)

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgulara dayalı olarak ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlara dayalı olarak geliştirilen önerilere yer verilmektedir.

5.1. Sonuçlar (Results)

Araştırmada, elde edilen bulgulara dayalı olarak aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- **Birinci alt probleme ilişkin sonuçlar:** Flüt öğrencilerinin düzeye uygun olan etüt ve eserlerde legato, staccato ve bağlı-kesik çalma tekniklerini çok iyi bir düzeyde gerçekleştirdikleri ve problem yaşamadıkları, teknik egzersiz ve çalışma yapmanın önemli olduğunu düşündükleri saptanmıştır.

Flüt öğrencilerinin duruş-tutuş ve denge çalışmalarında vücudun ağırlığını bacaklara eşit olarak dağıtmalarını, bacak ve kol pozisyonunu dengelemelerini, flütü tutuş pozisyonunda sağ ve sol el duruşunu, kol bilek ve parmak tutuşlarını uygulamalarını, flütün ağızlığı üzerinde dudağı istenilen doğrulukta yerleştirerek kullanmalarını iyi bir düzeyde gerçekleştirdikleri saptanmıştır.

Flüt öğrencilerinin uzun ses üfleme, dil-dudak nefes ve diyafram egzersizleri çalışmalarını iyi bir düzeyde gerçekleştirdikleri saptanmıştır. Dizi, arpej, kromatik ses çalışmalarında trill, çarpma, mordan kullanmalarını ve bu teknikleri uygularken parmaklarını rahat kullanabilmelerini iyi bir düzeyde gerçekleştirdikleri saptanmıştır.

Flüt öğrencilerinin tonun parlaklığı, matlığı, sesin hacmi ve yumuşaklığı açısından uygun çalmalarını ve vibrato kullanımını iyi bir düzeyde gerçekleştirdikleri saptanmıştır.

Flüt öğrencilerinin tek dil, çift dil ve üç dil çalışmaları yaparken artikülasyonları net duyurabilme açısından orta seviyede zorluk çektikleri ve parmak dil koordinasyonunu orta seviyede gerçekleştirdikleri, nüanslar ve nefes yerlerini kullanmalarında orta seviyede güçlük çektikleri ve problem yaşadıkları saptanmıştır.

Flüt öğrencileri eğitim aldığı sürece göre karşılaştırıldıklarında duruş tutuş ve denge çalışmalarını, flütün ağızlığı üzerinde dudağı istenilen doğrulukta yerleştirmelerini,

parmak ve dil koordinasyonunu, dizi, arpej, kromatik ses, trill, çarpma, mordan gibi süslemeli çalma biçimlerini uygularken sol el ve sağ el parmaklarını rahat kullanmayı 6 yılın üzerinde eğitim almış olan öğrencilerin diğer öğrencilere kıyasla daha iyi düzeyde sahip oldukları saptanmıştır.

Flüt öğrencileri toplam flüt eğitimi sürelerine göre karşılaştırıldıklarında vücudun ağırlığını bacaklara eşit olarak dağıtılmasında ve legato tekniğinin kullanılmasında 1-3 yıl ve 6 yıldan fazla eğitim almış olan öğrencilerin 4-6 yıl arası eğitim almış öğrencilere kıyasla daha iyi düzeyde sahip oldukları saptanmıştır.

- **İkinci alt probleme ilişkin sonuçlar:** Flüt öğrencilerinin bölümlerinde teknik egzersizlere yeterince önem verilmeden eser çalmaya başlanması ve birden fazla öğretmenle çalışma yapılmasının teknik bakımdan problemlere yol açtığını düşündükleri görülmüştür. Sık öğretmen değişikliği yapılmasının ortaya çıkan teknik problemlerin en önemli sebebinin oluşturduğunu, duruş-tutuş, nefes-diyafrem ve parmak çalışmalarına öğrencinin yeterince önem vermemesi ve öğrencinin teknik problemin başlangıç aşamasında bilinçli çalışmamasının da diğer sebepler arasında olduğu saptanmıştır.
- **Üçüncü alt probleme ilişkin sonuçlar:** Flüt öğrencilerinin etüt ya da eser çalmaya geçmeden önce yapılan uzun ses, diyafrem, parmak ısıtma, dil, arpej, gam, kromatik dizi çalışmalarına önem verilmesinin teknik bakımdan problemlerin önlenmesinde etkili olacağını düşündükleri saptanmıştır.
- **Dördüncü alt probleme ilişkin sonuçlar:** Flüt öğrencilerinin en fazla sorun yaşadığı ve en sık karşılaştığı teknik problemin nefes ve diyafrem kullanımı olduğu görülmektedir. Entonasyon, duruş, tutuş, denge pozisyonu ve dil tekniklerinin bu durumu takip eden diğer faktörler olduğu saptanmıştır.

5.2. Öneriler (Suggestions)

- Öğretmenlerin, flüt eğitimi alan öğrencilerin flüt tekniğini geliştirmeleri ve teknik problemlerinin önüne geçerek daha sağlıklı bir yol izlemeleri için geçerliliği kanıtlanmış yeni yöntemleri takip etmeleri ve yeniliklere açık olmaları önerilmektedir.
- Öğrencilere çalgılarında öğrenmeleri gereken temel teknik ve davranışların kazandırılmasına özen gösterilerek bu davranışların tam olarak kavratılması öğrencilerin flüt performanslarının daha verimli ve başarılı olması bakımından etkili olacaktır.
- Öğrencilerin sorunları dikkate alınarak zamanında önlemler alınması, çalgı çalma becerilerine bağlı olarak eksikliklerinin ve yetersizliklerinin araştırılması, yanlışlıklar sorun haline gelmeden çözümü üzerinde durulması öğrencinin flüt performansını ilerletmesi açısından etkili olacaktır.
- Üniversitelerde ve Anadolu güzel sanatlar liselerinde flüt eğitimi alan öğrencilerin karşılaşması muhtemel problemlere yönelik alternatif program, ders içeriği ve esnek öğretim metotları geliştirilmesi gerek öğretmen gerekse öğrencinin yararına olacağı için önerilmektedir.
- Flütte teknik ve teknik problemlerin çözümlenmesine yönelik yöntemler ve bu yöntemlere ilişkin çalışmaları ortaya koyacak nitelikte araştırmaların yapılması, öğrencilerin ve eğitimcilerin faydalanabileceği kaynakların çoğaltılması önerilmektedir.

- Bireysel çalgı flüt dersinin haftada bir saat olması ve konuların bir ders saatine sıkıştırılması, yeterli bir süre değildir. Bireysel çalgı flüt derslerinin haftalık saatlerinin arttırılması öğrencilerin daha iyi bir seviyeye gelmeleri için etkili olacaktır.
- Flüt eğitiminde sağlıklı sonuçlara ulaşmak için bu eğitime erken yaşta başlanması, güzel sanatlar eğitimi bölümlerinin sayısının arttırılması ve temel bilgilere sahip yetenekli öğrencilerin müzik eğitimi bölümlerine alınması istenilen ve arzu edilen bir durumdur.
- Bireysel çalgı flüt eğitiminde flüt çalma tekniklerinin verimini arttırmak, öğrencilerin sağlıklı ve bilinçli ilerlemelerini sağlamak için dünya literatüründeki kaynaklardan mümkün olduğunca faydalanılması flüt eğitimi açısından etkili olacaktır.

NOT (NOTICE)

Bu çalışmada, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde, Yrd. Doç. Dr. Aycan Özçimen'in danışmanlığında tamamlanan, "Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında Uygulanmakta Olan Bireysel Çalgı Flüt Eğitiminde Karşılaşılan Teknik Problemlerin İncelenmesi" başlıklı Yüksek Lisans tezinin bir bölümünden yararlanılmıştır.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. Akkuş, R., (1996). "AGSL'nden Mezun Olan Öğrencilerin Öğrenci Giriş Davranışlarının Çalgı Eğitimi Bakımından Değerlendirilmesi", Birinci Ulusal AGSL Müzik Bölümleri Sempozyumu, Bursa.
2. Cüceoğlu, G., (2002) "Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim/Anasanat Dalı Bireysel Çalgı Eğitimi I-II(Flüt) Dersi İçin "Yerelden Evrensel" Bir Öğretim Programı Model Önerisi" Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
3. Ekebalcan, S., (2007). "Flüt Eğitiminde Çalışma Yöntemlerinin Teknik ve Pedagojik Açından İncelenmesi", Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Müzik Ana Sanat Dalı, İzmir.
4. Evren, N., (2007) "Türkiye'de Konservatuarlar ve Eğitim Fakültelerindeki Çalgı Eğitiminde Kas ve İskelet Sistemi Rahatsızlıklarının Performansa Etkileri", Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
5. Gençel, Ö., (2005). "Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Flüt Eğitimi Sürecinde Karşılaşılan Bedensel Rahatsızlıklar ve Öğrenci Başarısına Etkileri" Yüksek Lisans Tezi. Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı. Bursa.
6. MEB, Orta Öğretim Genel Müdürlüğü. (2006). "Türk ve Batı Müziği Çalgıları Dersi (Flüt) Öğretim Programı " (9. , 10. , 11. ve 12. Sınıflar).
7. Toff, N., (1996). "The Flute Book", Oxford University Pres, New York.
8. Turgay, H., (2002), "Flüt Eğitimi Açısından Nüans Problemlerinin Çözümünde Teknik Boyutun Kavranmasının Önemi", Sanatta Yeterlilik Tezi, İstanbul.